

DEBRECENI ÍTÉLŐTÁBLA

Pf.II.20.236/2022/4. szám

A Debreceni Ítéltábla a dr. ... jogtanácsos által képviselt ... Megyei Jogú Város Önkormányzata (cím) felperesnek – a dr. Kovács Lóránd Ügyvédi Iroda (cím, ügyintéző: dr. Kovács Lóránd ügyvéd) által képviselt alperes neve (cím) alperes ellen sajtó-helyreigazítás iránt indított perében a Miskolci Törvényszék 25.P.20.309/2022/12. számú ítélete ellen az alperes által 13. sorszám alatt benyújtott fellebbezés folytán – tárgyaláson kívül – meghozta a következő

ítéletet:

Az ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét részben megváltoztatja és az alperest az elsőfokú ítéletben meghatározott határidőben és módon az alábbi helyreigazító közlemény közzétételére kötelezi:

„Helyreigazítás

A 2022. napján megjelent »cikk címe« című cikkünkben valótlanul állítottuk, hogy 'cikk szövegrész'.

Ezzel szemben a valóság az, hogy "cikk szövegrész"

Ezt meghaladóan az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyja.

Kötelezi az alperest kiadó 'alperest kiadó gazdasági társaság'-t, hogy fizessen meg a Magyar Államnak – külön felhívásra – 24 000 (huszonnégyezer) forint le nem rótt fellebbezési illetéket. A le nem rótt további 24 000 (huszonnégyezer) forint fellebbezési illeték az állam terhén marad.

A peres felek a másodfokú eljárással felmerült költségeiket maguk viselik.

Ez ellen az ítélet ellen nincs helye fellebbezésnek.

Indokolás

[1] Az alperes szerkeszti az 'napilap neve' elnevezésű napilapot, melynek felelős kiadója a 'alperest kiadó gazdasági társaság'. A napilap címlapján 2022. napján „cikk címe” címmel jelent meg újságcikk, mely egy helyi önkormányzati képviselő sajtótájékoztatójáról tudósított. A cikk első mondata a felperesre vonatkozóan azon állítást tartalmazta, hogy: „'cikk szövegrész.'"

[2] A felperes a pert megelőző, 2022. napján kézbesített kérelmével eredménytelenül kereste meg az alperest helyreigazító közlemény közzététele érdekében.

[3] A felperes a 2022. napján érkezett, a kérelmével megegyező tartalmú keresetlevelében kérte az alperes kötelezését a sajtószabadságról és a médiatartalmak alapvető szabályairól szóló 2010. évi CIV. törvény (a továbbiakban: Smtv.) 12. §-a alapján a megjelölt helyreigazító közlemény közzétételére, kérte továbbá a 'alperest kiadó gazdasági társaság'-t perköltségében marasztalni. Álláspontja szerint az írás címe és első mondata három valótlan állítást, továbbá téves feltételezésen alapuló rosszhiszemű hangulatkeltést tartalmaz. 'A felperes tényállítása'.

[4] Az alperes ellenkérelmében a kereset elutasítását és a felperes perköltségében való marasztalását kérte. Hivatkozott arra, hogy a felperes a www.....hu honlapon megjelent

cikk miatt kérte helyreigazító közlemény közzétételét, amely az általa szerkesztett 'napilap neve' napilaptól elkülönült, önállóan nyilvántartásba vett sajtótermék. A honlapon megjelent cikk miatt közzétételre az alperes nem kötelezhető, az Smtv. 12. § (2) bekezdésében foglalt feltétel nem áll fenn. Hivatkozott továbbá arra, hogy a felperes által közzétenni kért helyreigazító közlemény tartalma túlterjeszkedik az Smtv. 12. § (1) bekezdésében írtakon.

[5] Az elsőfokú bíróság ítéletével kötelezte az alperest, hogy az 'napilap neve' elnevezésű napilapban a 2022. napján megjelent „cikk címe” című cikkel azonos módon – a címlapon elhelyezve – azonos betűméretezéssel és típussal, saját költségén tegye közzé a következő helyreigazító közleményt:

„helyreigazító közlemény”

Kötelezte továbbá a 'alperest kiadó gazdasági társaság'-t a felperes részére 30 000 forint perköltség, valamint az állam javára 36 000 forint kereseti illeték megfizetésére.

[6] Az ítélet indokolásában rögzítette, hogy a felperes a polgári perrendtartásról szóló 2016. évi CXXX. törvény (a továbbiakban: Pp.) 495. § (1) bekezdésében írt határidőn belül kérte a helyreigazítást az alperestől, melynek az alperes nem tett eleget, a felperes törvényi határidőn belül terjesztette elő keresetét, melyet érdemben kellett vizsgálni.

[7] A felperes a 2022. napján az 'napilap neve' napilap címlapján megjelent cikk vonatkozásában kérte az alperest helyreigazító közlemény közzétételére kötelezni, keresetlevele e körben egyértelmű, ezért megalapozatlan az elsőfokú ítélet szerint az alperes azon hivatkozása, hogy a felperes a www.....hu honlapon megjelent cikk alapján érvényesít igényt.

[8] A Legfelsőbb Bíróság PK. 12. számú állásfoglalásának II. pontjára utalással megállapította, hogy a sérelmezett cikk tényállítást tartalmaz, így helyreigazítás tárgya lehet. A felperes által sérelmezett cikk címe szerint "cikk szövegrész". A cikk ezen része nem valamely tényre vonatkozó állásfoglalás, értékítélet vagy következtetés, annak valósága bizonyítható vagy cáfolható, azaz tényállítás. 'A felperes tényállítása'. Az alperes a felperes által kért valóságközlés alaptalanságára nem hivatkozott.

[9] Az alperes a kifogásolt cikkben nem pusztán gépjárművek vásárlását állította, hanem azt, hogy 'cikk szövegrész', ezért a helyreigazító közleményben szereplő valóság hozzájárul a helyreigazító közleményben foglaltak értelmezéséhez. A helyreigazítás szövegéből a PK 15. számú állásfoglalás szerint ki kell tűnnie a valótlan, illetve a hamis színben feltüntetett tényeknek, míg az Smtv. 12. § (1) bekezdése alapján a való tényeket is közölni kell. Erre tekintettel nem terjeszkedik túl a helyreigazító közlemény szövege a törvény szerinti mértéken. Mindezek alapján a felperes keresete teljes egészében megalapozott.

[10] Az alperes a fellebbezésében elsődlegesen kérte az elsőfokú ítélet megváltoztatásával a kereset elutasítását, másodlagosan az elsőfokú ítélet megváltoztatásával a helyreigazító közleményből kérte mellőzni az „cikk szövegrész” szövegrészt.

[11] Elsődleges fellebbezési kérelme kapcsán megsértett jogszabályi rendelkezésként a Pp. 342. § (1) bekezdését, valamint az Smtv. 12. § (2) bekezdését hívta fel, továbbra is állítva, hogy a felperes ténylegesen a www.....hu honlapon 2022.-én megjelent cikk miatt kéri helyreigazító közlemény közzétételét. Az 'napilap neve' napilap és a www.....hu a Nemzeti Média- és Hírközlési Hatóság által külön-külön nyilvántartásba vett sajtótermékek, a honlapon megjelent cikk miatt az alperes helyreigazítás közzétételére nem kötelezhető. Az elsőfokú bíróság tévesen jutott arra a következtetésre, hogy a helyreigazítási kérelem az alperesi sajtószerv felületén való közzétett cikkel kapcsolatos, hiszen a határozott

kereseti kérelem részét képező közlemény egy másik sajtószerv felületén megjelenő cikkre utal.

[12] A másodlagos fellebbezési kérelem kapcsán állította, hogy az elsőfokú bíróság ítélete sérti az Smtv. 12. § (1) bekezdését, a valóságközlés vonatkozásában az ítélet a sajtó-helyreigazítás célján túlterjeszkedve olyan állítások közzétételére is kötelezte, mely a sérelmezett közlés cáfolatán kívül esik. Valóságközlés keretében csak azon legszükségesebb információkat köteles közzétenni a sajtószerv, melyek feltétlenül szükségesek ahhoz, hogy az átlagolvasó a cáfolatot megértse. A sajtó-helyreigazítás nem szolgálhat olyan információk közzétételére, melyeket a felperes egyrészt nem bizonyított, másrészt nem szükségesek a helyreigazítás céljának betöltéséhez.

[13] A felperes fellebbezési ellenkérelmében az elsőfokú ítélet helybenhagyását és az alperesnek a másodfokú perköltségében való marasztalását kérte. Hangsúlyozta, hogy keresete az 'napilap neve' napilap címlapján megjelent cikkel kapcsolatos, melyet csatolt a keresethez. A helyreigazító közlemény szövegezése sem tartalmában, sem terjedelmében nem lépi túl a helyreigazításhoz szükséges mértéket, hiszen a sérelmezett írás hosszasan részletezi, hogy a "cikk szövegrész". A helyreigazítás szövege egyetlen olyan témát vagy eseményt sem tartalmaz, mely ellenkező előjellel ne lenne megtalálható a cikkben, ezért szükséges teljes terjedelmében közzétenni.

[14] Az ítéltábla a fellebbezést a Pp. 376. § (1) bekezdése alapján tárgyaláson kívül bírálta el, és az alperes elsődleges fellebbezési kérelmét megalapozatlannak, míg másodlagos fellebbezési kérelmét részben megalapozottnak találta.

[15] Az ítéltábla lényeges eljárási szabálysértés észlelése (Pp. 381. §) és az anyagi pervezetés szükségességének hiánya [Pp. 370. § (4) bekezdés] miatt az elsőfokú bíróság ítéletét a fellebbezés és fellebbezési ellenkérelem korlátai között bírálta felül. Megállapította, hogy az elsőfokú bíróság a tényállást a bizonyítékok Pp. 279. § (1) bekezdése szerinti mérlegelésével helytállóan állapította meg, és abból döntően helyes jogi következtetésre jutott.

[16] Az alperes fellebbezésében tévesen állította, hogy a felperes igénye a www.....hu honlapon közzétett cikkel kapcsolatos. A felperes keresetlevelében a Pp. 170. § (2) bekezdés c) pontja szerint az érvényesíteni kívánt jogot és a kereseti kérelmet megalapozó tényeket akként jelölte meg, hogy az általa ezen perben sérelmezett cikk az 'napilap neve' napilap címlapján jelent meg, hozzátéve, hogy a cím a címlapon kiemelten, a többi cikkhez képest kétszeres betűmérettel kezdődött, majd a napilap harmadik oldalán folytatódott. A sérelmezett cikket keresetlevele mellékleteként is csatolta. A keresetben közzétenni kért közlemény első mondata ténylegesen a „honlapon 2022. -én »cikk címe« címmel megjelent írás” mondatot tartalmazza, azonban a keresetlevélben előadott egyértelmű tényállítás és a keresetlevél mellékleteként csatolt cikk alapján nyilvánvaló, hogy a közzétenni kért helyreigazítás szövegében a „honlapon” kitétel csupán elírás, a felperes keresete egyértelműen az alperes által szerkesztett, nyomtatott sajtótermékben megjelent cikkel kapcsolatos. A Legfelsőbb Bíróság PK. 15. számú állásfoglalása szerint a bíróság a kérelem és ellenkérelem korlátai között a helyreigazítás szövegét belátása szerint állapítja meg, a keresetben meghatározott helyreigazítás szövege a bíróságot nem köti, ezért sem volt annak jelentősége, hogy abban a felperes elírás folytán a „honlapon” kifejezést szerepeltette. Az alperes elsődleges fellebbezési kérelme ekként nem volt megalapozott.

[17] Az ítéltábla ugyanakkor részben osztotta az alperes fellebbezésében foglaltakat a helyreigazítás valóság közlésére vonatkozó része tekintetében.

[18] A helyreigazító közlemény tartalmára a PK 15. számú állásfoglalás ad iránymutatást, melynek I. pontja szerint, ha a bíróság a keresetnek helyt ad, határozatában a

kérelem és ellenkérelem korlátai között belátása szerint állapítja meg a helyreigazítás szövegét. Ebből következően a helyreigazító közlemény szövegét a bíróság az érvényesített jog tartalmi körén belül köteles meghatározni. A helyreigazító közleménnyel szemben támasztott követelmény a Kúria Pfv.IV.22.128/2012/3. szám alatt közzétett eseti döntésében kifejtettek szerint az, hogy a kifogásolt közlemény valóságsértő voltát szükség szerint, a való tényeket pedig félre nem érthetően juttassa kifejezésre. A valóság feltüntetése csak annyiban indokolt, amennyiben az a valótlanosság megértéséhez, értelmezéséhez szükséges. A helyreigazító közlemény akkor is alkalmas a sajtó-helyreigazítással megvalósítani kívánt cél elérésére, ha a szükséges terjedelemben tartalmazza a valóságot sértő és a valós tényeket; sem tartalmában, sem terjedelmében nem lépheti túl a való tény kifejezésre juttatása körében a helyreigazításhoz szükséges mértéket (így Kúria Pfv.IV.20.25262021/4.).

[19] A felperes keresetében határozottan megjelölte a cikk általa sérelmezett valótlan állításait, úgymint: a 'cikk szövegrész'. Ezzel szemben megjelölte a valós tényeket is, melyek értelmében a 'felperes tényállítás'.

[20] A felperes által valóságként közölni kért tények közül azok, amelyek arra vonatkoznak, hogy a gépjárművek használata miatt szükséges és célszerű, indokolatlanok a sérelmezett tényállítások helyreigazításához. Ezek közvetlenül nem kapcsolódnak a sérelmezett közléshez, a valóság megértéséhez és értelmezéséhez nem szükséges annak helyreigazító közleményben való feltüntetése, hogy az önkormányzat jelentős számú tárgyalást és egyeztetést folytat befektetőkkel, valamint különböző minisztériumok szakembereivel, szükségtelen továbbá ennek a felperes által hivatkozott okát megjelölni. Szintén szükségtelen a helyreigazítás olvasók általi megértéséhez annak rögzítése, hogy a gazdasági társaság² munkatársai a másik gépjárművet napi ügyintézés során használják. A sajtó-helyreigazítás célja a sérelmet szenvedett fél jogvédelmének szolgálata és az olvasók valós tényekről való informálása; a cikk valótlan állításainak nyilvánvalóvá tételéhez nem volt ezért indokolt a helyreigazító közleményben megjelölt előző tényállítások feltüntetése.

[21] A felperes fellebbezési ellenkérelme szerint a sérelmezett írás hosszan részletezi, hogy a 'cikk szövegrész'; már a keresetlevélben is utalt a cikk egészének rosszhiszemű hangulatkeltő jellegére, és ezzel indokolta a helyreigazító közlemény teljes terjedelmében való közzétételének szükségességét. Az ítéltábla rögzíti, hogy az általánosan követett bírói gyakorlat szerint sugalmazás nem lehet helyreigazítás tárgya, mert az nem a sajtó-helyreigazítási eljárásban érvényesíthető jogszabály által megkívánt valótlan tényközlés vagy való tény hamis színben való feltüntetése (BDT2014. 3192.); a sajtóközlemény értékelést, véleményt megfogalmazó része sajtó-helyreigazításra akkor sem ad alapot, ha az a felperes személyére nézve negatív tartalmat sugall (Kúria Pfv.20.415/2021/3.). Nem lehet sajtó-helyreigazítás elrendelésének alapja, hogy egy írás mit sugall, milyen következtetés levonására sarkallja az átlagolvasókat. A felperes által kért szélesebb körű valóságközlést is tartalmazó helyreigazítás közzétételére kötelezést ezért a cikk által sugalltak nem indokolhatják. A helyreigazítás nem válhat a felek közötti vita, az abban megfogalmazott álláspontok, vélemények közzétételének eszközévé.

[22] Az ítéltábla mindezekre tekintettel az elsőfokú bíróság ítéletét a Pp. 383. § (2) bekezdése alapján részben megváltoztatta és a helyreigazító közlemény szövegét a rendelkező részben foglaltak szerint határozta meg, míg ezt meghaladóan az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyta.

[23] Az alperes fellebbezése részben vezetett eredményre, ezért az illetékekről szóló 1990. évi XCIII. törvény (a továbbiakban: Itv.) 62. § (1) bekezdés e) pontja alapján tárgyi illeték-feljegyzési jogos perben feljegyzett fellebbezési illeték pernyertességgel arányos részének megfizetésére az ítéltábla a Pp. 499. § (1) bekezdése és a 102. § (1) bekezdése

alapján a kiadót kötelezte, míg a további fellebbezési illeték az Itv. 5. § (1) bekezdés b) pontja alapján az állam terhén marad.

[24] Az ítéltábla akként ítélte meg, hogy a másodfokú eljárásban a pernyertesség és a pervesztesség aránya, valamint a felek javára meghatározható perköltségek összege közötti különbség nem jelentős, ezért a Pp. 83. § (2) bekezdésének második fordulata alapján akként rendelkezett, hogy a másodfokú eljárással felmerült költségeiket a felek maguk kötelesek viselni.

Debrecen, 2022. június 17.

Dr. Pribula László s.k. a tanács elnöke, Dr. Gárdosi Judit s.k. előadó bíró, Dr. Répássy Árpád s.k. bíró